

ЕКОНОМІКО-СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ РИНКУ ПРАЦІ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Мазур Маргарита Вікторівна

ORCID ID: 0000-0002-1152-6126

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри математичного моделювання та статистики

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

Луняк Ірина Вікторівна

ORCID ID: 0000-0003-2098-0467

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри математичного моделювання та статистики

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

Сіренко Катерина Вікторівна

ORCID ID: 0000-0001-7148-0599

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри математичного моделювання та статистики

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Україна

Життя в тривожному і нелінійному світі останні десятиліття стало новою реальністю для працівників і роботодавців, що значною мірою відобразилося на тенденціях ринку праці. Вивчаючи тренди, порівнюючи стан ринку праці за окремими регіонами можна передбачати кризові ситуації та ефективно пристосовуватися до нової реальності. На сьогодні стає можливим вимірювання складних явищ за допомогою розширення підходів та методів, зокрема проведення порівняльного аналізу розвитку ринку праці за окремими регіонами країни [2].

Застосування системного підходу та обґрунтованої системи показників дозволяє адекватно оцінити ступінь розвитку ринку праці та порівняти його стан за окремими регіонами. З метою побудови багатовимірної оцінки ринку праці в Україні за 2015 та 2021 роки було обрано такі показники, як рівень безробіття, продуктивність праці (валовий регіональний продукт у розрахунку на одного зайнятого) та середньомісячна заробітна плата. Після здійснення нормування визначених показників виставлено їх ранги від максимального значення оцінки до мінімального, тобто від регіону з найвищою оцінкою рівня розвитку ринку праці до регіону з найнижчою оцінкою розвитку ринку праці (табл. 1).

Таблиця 1

Зміна позиції регіонів України у рейтингу за багатовимірною оцінкою розвитку ринку праці у 2015 та 2021 рр.

Країна	2015		2021		Зміна рангу (2021 до 2015р.)
	Значення оцінки	Ранг	Значення оцінки	Ранг	
Вінницька	0,491	12	0,502	13	+1
Волинська	0,461	15	0,453	20	+5
Дніпропетровська	0,657	3	0,626	3	0
Донецька	0,557	6	0,528	9	+3
Житомирська	0,419	22	0,47	17	-5
Закарпатська	0,452	17	0,453	19	+2

Продовження табл. 1

Країна	2015		2021		Зміна рангу (2021 до 2015р.)
	Значення оцінки	Ранг	Значення оцінки	Ранг	
Запорізька	0,541	7	0,541	8	+1
Івано-Франківська	0,496	11	0,522	10	-1
Київська	0,682	2	0,684	2	0
Кіровоградська	0,445	19	0,448	24	+5
Луганська	0,382	25	0,401	25	0
Львівська	0,534	8	0,595	6	-2
Миколаївська	0,529	9	0,514	11	+2
Одеська	0,616	4	0,604	5	+1
Полтавська	0,528	10	0,56	7	-3
Рівненська	0,448	18	0,494	16	-2
Сумська	0,465	14	0,494	15	+1
Тернопільська	0,396	24	0,448	23	-1
Харківська	0,583	5	0,623	4	-1
Херсонська	0,437	21	0,451	22	+1
Хмельницька	0,459	16	0,498	14	-2
Черкаська	0,482	13	0,509	12	-1
Чернівецька	0,409	23	0,452	21	-2
Чернігівська	0,443	20	0,462	18	-2
м. Київ	0,956	1	0,973	1	0

дані сформовано з [4]

Знак «мінус» у зміні позиції означає, що регіон за останні сім років піднявся у рейтингу за ступенем розвитку ринку праці, тобто покращив свої позиції. Знак «плюс», навпаки, характеризує зміщення позиції регіону нижче за рейтингом, тобто погіршення рівня розвитку ринку праці даного регіону за відповідний період [3].

Результати проведеного аналізу свідчать про те, що за останні сім років позиції регіонів України у рейтингу за ступенем розвитку ринку праці суттєво не змінилися. Лідерами у 2021 році та 2015 році були місто Київ та Київська область, а останні позиції в рейтингу за відповідний період належали Луганській та Тернопільській областям. За останні сім років значно покращили позиції у рейтингу за багатовимірною оцінкою розвитку ринку праці такі регіони як Житомирська (-5) та Полтавська (-3) області. Суттєво погіршили позиції такі регіони як Волинська (+5), Кіровоградська (+5) та Донецька (+3) області, що вимагає проведення більш ефективної політики уряду держави щодо покращення ситуації розвитку ринку праці саме у цих регіонах.

Список використаних джерел:

1. Лібанова, Е. М. (2019) *Людський розвиток в Україні. Оцінка та прогноз рівня життя населення*. Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи.
2. Луняк, І. В. (2015) Заробітна плата як основне джерело доходів найманих працівників. *Агросвіт*, (21), 39-42. Вилучено з: <http://www.agrosvit.info/index.php?op=1&z=2037&i=7>.
3. Мазур, М. В. & Сіренко, К. В. (2023) Ринок праці в країнах Євросоюзу: статистичний аспект. *Підприємництво та інновації*, (26), 80-83. Вилучено з: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/26.12>.
4. Державна служба статистики України. (2023). Регіональна статистика. Вилучено з: <https://ukrstat.gov.ua>.